

JO-IN Anlaşmazlık Çözme Prosedürü

Giriş

Bu belge, Jo-In projesi için bir anlaşmazlık çözme prosedürünü izah etmektedir. Aşağıda 1. Kısım, bu Prosedüre başvurulabilecek durumların kısa bir açıklamasını sunmaktadır. 2. Kısım ise, Prosedürün kendisini anlatmaktadır.

1. Kısım: JO-IN Anlaşmazlık Çözme Prosedürünün Bağlamı

Şikayetlerin çözülmesi için, işçiler ve yönetim arasında, fabrika düzeyinde, gereken her türlü çaba gösterilmelidir. Projeye katılan tüm işletmelerin bünyelerinde bir şikayet prosedürüne sahip olmaları beklenmektedir. Bunun varolmaması durumunda, JO-IN Taslak Şartname'sinin (Jo-In çalışma İlkeleri) uygulanması, böyle bir prosedürün geliştirilmesini gerektirmektedir. Fabrika düzeyindeki şikayet çözme mekanizmaları olarak, toplu pazarlık, şikayet prosedürleri; işçi/yönetim şikayet kurulu ve kamusal veya özel arabuluculuk ve hakemlik gibi harici oluşumların sağlanması örnek olarak gösterilebilir, ama bunlarla sınırlı değildir.

Alıcı şirketlerin tedarikçilerinden talep ettikleri çalışma ilkeleri uygulamaları, işçiye, şikayetinin çalıştığı işletme düzeyinde yeterince ele alınmaması halinde o işletme ile iş yapan alıcı şirkete şikayetini bildirmesi olanağını sağlamaktadır. Fabrikalardan alım yapan tüm katılımcı şirketlerin kendi çalışma ilkelerinin uygulama sistemlerinde bu tür şikayetleri ele alacak bir yöntemin olması beklenmektedir. Bunun olmaması durumunda, JO-IN Taslak Şartname uygulaması böyle bir prosedürün geliştirilmesini talep etmektedir.

JO-IN Anlaşmazlık Çözme Prosedürü aşağıdaki durumlarda uygulanır:

- i.) Fabrika ve/veya alıcı şirket düzeyindeki şikayet mekanizmaları bir meseleyi yeterince çözememişse ve işçiler, sendikalar veya katılımcı örgütlerden biri şikayeti ileri götürmek istiyorsa;
- ii.) Derhal harekete geçmeyi gerektiren koşullar varsa.¹

Projenin hedeflerinden birisi, işçi/ tedarikçi /alıcı şirket bağı içinde sürdürülebilir olan kurumsal yapıları geliştirmektir. Ortaya çıkan şikayetin çözülmesi için, fabrika veya alıcı şirket düzeyinde her türlü çabanın gösterilmiş olması Jo-In Anlaşmazlık Çözme Prosedürü' nün başlaması için bir ön koşuldur.

Tüm hallerde, Jo-In Anlaşmazlık Çözme Prosedürü, Türk yasalarına uygun bir tarzda işletilecektir.

¹ “Derhal harekete geçmeyi gerektiren koşullar”, sendikal faaliyetlerden ötürü bir işçinin sağlık ve güvenliğini tehdit edecek nitelikte ciddi fiziksel suistimal veya işten atma gibi durumlar olarak görülmektedir. Durumun ciddiyetine bağlı olarak, harekete geçme, şunlardan birini içerebilir; alıcı şirketin müdahale etmesini isteme; olay yerine bir gözlemci gönderme; yetkili makamlardan müdahale etmelerini isteme. Ama, bunlarla sınırlı değildir.

2. Kısım: JO-IN Anlaşmazlık Çözme Prosedürü

Bu prosedürün amacı, katılımcı işletmelerin birinde ortaya çıkacak - mevcut şikayet mekanizmalarıyla yeterince ele alınamayan veya derhal harekete geçmeyi gerektirecek derecede ciddi görülen- şikayetlerin, Jo-In Girişimi'ne katılan örgütlerden birinin müdahalesinden önce, Jo-In projesi tarafından ele alınabilmesi için bir mekanizma sağlamaktır.

Proje personeli, düzeltme süreci işlemeye başlar başlamaz veya şikayetin bildirilmesinden itibaren otuz gün içinde, hangisi daha önceyse, bir açık rapor hazırlayacaktır. Bu rapor, şikayetin tanımını, her adımda alınan tutumu ve mevcut düzeltme durumunu içerecektir. Rapor, bireylerin kimliğini belirtmekten kaçınmaya çalışacak, fakat ilgili alıcı şirketi ve fabrikayı belirtecektir. Raporun nihai biçimi, şikayetle ilgili olan tüm taraflardan gelen girdilerle birlikte yayımlanacaktır.

1. Adım:

Taraflardan herhangi biri, JO-IN Proje Koordinatörü veya Uluslararası Proje Müdürü'ne bir Şikayette bulunabilir ve Proje Koordinatörü veya Uluslararası Proje Müdürü, şikayeti işleme koyup koymamak için bir ön değerlendirme yapmak amacıyla şikayetçiye danışır. Şikayetin aşağıdaki ölçütleri karşılıyor olması gerekir:

- a) Şikayet, alıcı şirketin, alıcı şirketin tedarikçisinin ve/veya tedarikçinin fason imalatçısının, JO-IN Taslak İş Uygulaması Şartnamesi'ne uymayan bir tarzda hareket ettiğini iddia ediyor olmalıdır.
- b) Şikayetçi ve/veya etkilenen işçiler, şikayeti hem fabrika ve hem de alıcı şirket düzeyinde çözmek için iyi niyetli çaba harcamış olmalıdır.
- c) Şikayet inanılır olmalıdır; yani cidiyete aykırı olmamalı ve düzeltme isteğinde bulunan bir tarafça bildirilmelidir.
- d) Şikayet, ilke olarak, belgeler, tanıklar veya JO-IN Proje Koordinatörü'ne sağlanan başka araçlarla doğrulanabilir olmalıdır.

JO-IN Uluslararası Proje Müdürü'nün kararı, şikayetin kabulü şeklinde olursa, işlem 2. Adıma geçer; aksi taktirde, JO-IN Proje Koordinatörü, işlemin niçin sonlandırıldığına ilişkin yazılı bir açıklamayla şikayetçiyi bilgilendirir.

2. Adım:

JO-IN Proje Koordinatörü, alıcı şirkete veya alıcı şirketin tedarikçilerinden birine karşı bir şikayette bulunulduğunu alıcı şirkete bildirir ve şikayetçinin sunduğu bilgileri iletir.

Alıcı şirket, şikayetin haklı olma ihtimalini yeterli bulup, kabul eder ve JO-IN Taslak İş Uygulaması Şartnamesi'ne uygun olarak şikayeti kendisinin çözebileceğine inanırsa (veya şikayete yol açan koşullar, söz konusu fabrikanın iyileştirilmesi kapsamında zaten ele alınıyorsa), JO-IN Proje Koordinatörü şirkete çözüm için makul bir süre tanıyacaktır.

Alıcı şirket, şikayetin haklı olmasına ilişkin yeterli ihtimal bulunduğunu kabul etmezse veya şikayetin haklı olduğunu kabul eder, fakat kendisinin çözemeyeceğini belirtirse, bu durumda JO-IN Proje Koordinatörü, iddiaya ilişkin bir değerlendirme yapar.

İddianın doğru olduğu bulunursa, JO-IN Proje Koordinat6r6, iyileştirmeye derhal başlayabilmesi için şirketi bilgilendirir; aksi taktirde, JO-IN Proje Koordinat6r6, şikayeti sona erdirir ve bir 6zet rapor yayımlar.

3. Adım:

İhlal zamanında d6zeltmezse, JO-IN Uluslararası Proje M6d6r6, Y6netim Kurulu'nu bilgilendirir ve Y6netim Kurulu da, işletmenin veya alıcı şirketin bu projeye katılma y6k6ml6l6klerini yerine getirip getirmediğine karar verir.

Tedarikçinin veya alıcı şirketin projeye katılım y6k6ml6l6klerini yerine getirmediğine karar verilirse, katılımcı altı 6rg6tten herhangi biri, şikayeti kendi prosed6rlerine g6re ele alabilir.

JO-IN Anlaşmazlık Çözme Prosedürü

